

Vorbereidend
Beroeps
Onderwijs

Middelbaar
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

20 | 02

Tijdvak 1
Woensdag 22 mei
13.30–15.30 uur

Vragenboekje

Voor dit examen zijn maximaal 48 punten te behalen; het examen bestaat uit 35 vragen en een samenvattingsopdracht.
Voor elk vraagnummer is aangegeven hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Tekst 1 „Dank u wel, alstublieft”

„Kunt u me dan vertellen hoe laat de stoomtrein gaat?’ vraagt de man geërgerd.” (regels 5–7)

- 2p **1** Waarom gebruikt de man het woord 'stoomtrein'?
Gebruik maximaal 25 woorden.
- 1p **2** ■ Wat is de functie van de eerste twee alinea's van deze tekst?
A De aanleiding noemen tot het schrijven van deze tekst.
B De tekst inleiden met enkele pakkende anekdotes over het onderwerp.
C Een samenvatting vooraf geven.
D Enkele opvallende details van het probleem de nadruk geven.
- Naast de inleiding, alinea 1 en 2, en het slot, alinea 11, kunnen we de tekst verdelen in vier delen.
Deel 1 : alinea 3, 4 en 5.
Deel 2 : alinea 6 en 7.
Deel 3 : alinea 8.
Deel 4 : alinea 9 en 10.
- 1p **3** ■ Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 1, alinea 3, 4 en 5, weer?
A Behandeling van klanten
B Buitenlanders in Nederland
C De klant is koning
D De Spoorwegen aan kop
- 1p **4** ■ Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 2, alinea 6 en 7, weer?
A Amerikaanse service ongeloofwaardig
B Hou rekening met de klant
C Opdringerig personeel
D Verwachtingen van klanten
- 1p **5** ■ Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 3, alinea 8, weer?
A Concurrentie tussen bedrijven
B Maatregelen van bedrijven
C Training in dienstverlening
D Waardering van dienstverlening
- De dienstverlening is in Nederland niet altijd perfect, zo blijkt uit alinea 4.
- 1p **6** Geef er een verklaring voor, dat Amerikaanse toeristen die gebrekkige service opvallend vinden. Baseer je antwoord op alinea 5 en 6.
- 1p **7** ■ Wat is het verband tussen alinea 7 en 8?
A Alinea 7 en 8 vormen een opsomming.
B Alinea 7 en 8 vormen een tegenstelling.
C Alinea 8 noemt een gevolg van wat er in alinea 7 wordt verteld.
D Alinea 8 noemt een voorbeeld bij wat er in alinea 7 wordt verteld.
- 1p **8** ■ Wat is de functie van de laatste alinea van deze tekst?
A een advies geven
B een conclusie geven
C een nieuw gegeven toevoegen
D een toekomstverwachting geven

- 1p **9** ■ Welke zin geeft de hoofdgedachte van deze tekst het beste weer?
- A Het is voor bedrijven steeds belangrijker om zich op het gebied van de service te onderscheiden van de concurrentie.
  - B In het buitenland zijn dienstverleners soms te vriendelijk voor klanten, in Nederland is vaak het tegendeel het geval.
  - C Om de ergernis over elkaars gedrag weg te nemen zou er meer sprake moeten zijn van wederzijdse erkenning tussen klanten en personeel.
  - D Onduidelijke informatie en dubbelzinnige wensen van klanten leiden tot irritatie bij de serviceverleners.

Een auteur kan gebruikmaken van:

1 feiten;

2 de eigen mening;

3 de mening van anderen.

- 1p **10** ■ Waarvan maakt de schrijfster van deze tekst gebruik?
- A 1 en 2
  - B 1 en 3
  - C 2 en 3
  - D 1, 2 en 3
- 1p **11** ■ Wat is het doel van de schrijfster met deze tekst?
- A amuseren
  - B informeren
  - C overtuigen
  - D tot handelen aansporen

Tekst 2 Halalvoedsel voor de Nederlandse moslim

- 1p **12** ■ Op welke wijze tracht de schrijver van het artikel in alinea 1 de aandacht van de lezer te trekken?
- De schrijver
- A geeft in alinea 1 aan voor welke groep lezers het artikel bedoeld is.
  - B maakt in alinea 1 duidelijk hoe de rest van het artikel is opgebouwd.
  - C signaleert in alinea 1 een nieuw verschijnsel.
- 1p **13** ■ Wat is het verband tussen alinea 1 en 2?
- A Alinea 1 en 2 vormen een tegenstelling.
  - B Alinea 1 en 2 vormen samen een opsomming.
  - C In alinea 2 staat een voorbeeld bij alinea 1.
  - D In alinea 2 wordt een uitspraak uit alinea 1 in twijfel getrokken.

„Met ruim anderhalf miljoen moslims in Nederland boren ze een enorme afzetmarkt aan.”
(regels 8–9)

In het vervolg van het artikel is precies aangegeven welke klanten de supermarkten vooral op het oog hebben.

- 1p **14** ■ Welke zijn dit?
- A Alle in Nederland wonende allochtonen.
  - B Alle mensen die interesse tonen in halalvoedsel.
  - C De moslims van de tweede en derde generatie.
  - D De werkende jongeren die weinig vrije tijd hebben.

- 1p **15** ■ Op welke manier sluit alinea 5 aan op alinea 4?
- A Alinea 4 en 5 vormen een tegenstelling.
  - B Alinea 4 en 5 vormen samen een opsomming.
  - C Alinea 5 geeft voorbeelden bij wat er in alinea 4 staat.
  - D Alinea 5 verheldert wat er in alinea 4 staat.

Uit alinea 6 en 7 valt op te maken wat het belangrijkste doel is van de verkoop van halalvoedsel.

- 2p **16** □ Wat is dit doel?
Gebruik maximaal 15 woorden.
- 2p **17** □ Op welke wijze probeert de supermarkt van bedrijfsleider Peter Boogers het vertrouwen van zijn islamitische klanten te winnen, gelet op alinea 9 en 10?
Gebruik maximaal 15 woorden.

- 1p **18** ■ Op welke manier sluit de schrijver de tekst af in alinea 13?
In alinea 13
- A geeft de schrijver de mening van een willekeurige klant weer.
  - B geeft de schrijver zijn eigen mening.
  - C laat de schrijver een deskundige een nieuw gezichtspunt toevoegen.
  - D trekt de schrijver een conclusie.

„Nu kunnen ... allemaal meedoen.” (regels 117–118)

- 1p **19** ■ Wat bedoelt Jasmina met deze uitspraak?
- A Nu kunnen moslims net als de andere burgers in de supermarkt verantwoord kroketten kopen.
  - B Nu kunnen moslims net als de andere burgers profiteren van de goedkope aanbiedingen in supermarkten.
  - C Nu kunnen moslims net als de andere burgers voor vrijwel alle levensmiddelen in de supermarkt terecht.
  - D Nu mogen moslims net als de andere burgers ook in de avonden winkelen in de supermarkt.

- 1p **20** ■ Wat is het belangrijkste schrijfdoel van de schrijver van dit artikel?
- A amuseren
  - B informeren
  - C overtuigen
  - D tot handelen aansporen

- 1p **21** ■ Welke zin geeft de hoofdgedachte van het artikel *Halalvoedsel voor de Nederlandse moslim* het beste weer?
- A Door experimenten met halalvoedsel in supermarkten wordt de integratie van allochtonen in Nederland bevorderd.
  - B Door experimenten met halalvoedsel proberen supermarkten in grote steden ook moslims naar hun winkels te halen.
  - C Het is belangrijk dat de supermarkten de moslimconsumenten ervan kunnen overtuigen dat het voedsel echt halal is.
  - D Niet alleen moslims, maar ook andere groepen zijn blij met de experimenten met halalvoedsel in supermarkten.

Tekst 3 Waar doen ze 't toch van?

Een afbeelding in een advertentie kan verschillende functies hebben.

1 De afbeelding is nodig om de tekst te begrijpen.

2 De afbeelding trekt de aandacht van de lezer.

3 De afbeelding voegt inhoudelijk iets nieuws toe aan de tekst.

1p **22** ■ Welke functie of functies heeft de afbeelding in deze advertentie?

- A alleen 1
- B alleen 2
- C alleen 3
- D 1 en 2
- E 1 en 3
- F 2 en 3

1p **23** ■ Voor wie is deze advertentie bedoeld?

- A alle lezers van de Leeuwarder Courant
- B mensen die op zoek zijn naar een baantje
- C mensen die zich willen abonneren op de Leeuwarder Courant
- D scholieren

1p **24** ■ Wat is het belangrijkste doel van deze advertentie?

- A amuseren
- B informeren
- C overtuigen
- D tot handelen aansporen

Tekst 4 Onvoltooid puberbrein

1p **25** ■ Wat is de functie van de eerste alinea?

De schrijfster wil met de eerste alinea het centrale onderwerp inleiden door

- A de aanleiding voor het schrijven van het artikel te noemen.
- B de mening van enkele deskundigen te noemen.
- C een korte omschrijving van het onderwerp te geven.
- D een voorbeeld bij het centrale probleem te geven.

Buiten de inleiding en het slot kunnen we de tekst verdelen in drie delen:

deel 1: alinea 2 tot en met 5;

deel 2: alinea 6 tot en met 9;

deel 3: alinea 10 en 11.

1p **26** ■ Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 1?

- A Hersenonderzoek bij pubers
- B Onderzoek groeispurt hersens
- C Ontwikkeling voltooid
- D Rol van de hersenschors

1p **27** ■ Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 2?

- A Continue ontwikkeling
- B Interactie tussen hersendelen
- C Niets nieuws ontdekt
- D Onderzoeksmethoden steeds beter

1p **28** ■ Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 3?

- A Afraden van te intensieve bemoeienis
- B Conflicten tussen pubers en ouders
- C Ontbreken van liefde en veiligheid
- D Positieve ontwikkeling?

1p **29** Citeer het zinsgedeelte uit alinea 6 tot en met 8 waaruit blijkt dat onderzoeker Hofman er zeker van is dat de hersenen zich ook tijdens de puberteit ontwikkelen.

1p **30** Wat is het verband tussen alinea 8 en 9?

- A Alinea 8 en 9 vormen een tegenstelling.
- B Alinea 8 noemt voorbeelden bij het gestelde in alinea 9.
- C Alinea 9 noemt een waarschuwing bij het gestelde in alinea 8.
- D Alinea 9 noemt voorbeelden bij het gestelde in alinea 8.

2p **31** Zeg met eigen woorden wat Hofman verstaat onder 'volwassenheid' volgens de alinea's 9 en 10.

Gebruik maximaal 15 woorden.

„Hofman huivert bij de gedachte dat kennis van het onvoltooide puberbrein reden gaat worden voor opvoeders om zich intensiever met pubers te bemoeien.” (regels 95–98)

1p **32** Citeer de zin uit alinea 11 die het beste weergeeft waarom Hofman zich zorgen maakt.

1p **33** Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte van deze tekst weer?

- A Het brein kent een constante ontwikkeling; meer kennis daarvan kan die ontwikkeling positief beïnvloeden.
- B Kennis van de ontwikkeling van het puberbrein en van de manieren om die ontwikkeling te beïnvloeden, zal leiden tot nieuwe opvoedingsmethoden.
- C Tot dusver zijn de gevonden veranderingen in het puberbrein te gering om deze te gebruiken voor nieuwe opvoedingsmethoden.
- D Uit onderzoek blijkt, dat hersenen van pubers nog niet volgroeid zijn; dat feit verklaart misschien puberaal gedrag, maar de opvoeding hoeft niet te veranderen.

1p **34** Wat is het doel van de schrijfster met deze tekst?

Ze wil met deze tekst

- A gevoelens tot uitdrukking brengen.
- B informeren.
- C overtuigen.
- D tot handelen aansporen.

Een schrijver kan in een tekst gebruikmaken van:

1 feiten;

2 de mening van de schrijver;

3 de mening van anderen.

1p **35** Waarvan maakt de schrijfster van deze tekst vooral gebruik?

- A 3
- B 1 en 2
- C 1 en 3
- D 2 en 3

Tekst 5 Weg met de taalachterstand

9p **36** □ Vat de tekst *Weg met de taalachterstand* samen. Gebruik maximaal 100 woorden. Zorg voor een goed lopend geheel in volledige zinnen. Noem niet onnodig voorbeelden.

De volgende elementen moeten in je samenvatting voorkomen:

- de opvatting van sommige scholen, die aanleiding was voor het schrijven van dit artikel;
- de mening van de auteur over deze opvatting;
- de drie manieren waarop volgens de auteur een taal wordt geleerd;
- de beheersing van het Nederlands door allochtonen vergeleken met de taalvaardigheid van allochtonen in andere landen;
- de twee verklaringen die de auteur geeft voor de verschillen tussen de situatie in Nederland en andere Europese landen;
- het advies van de auteur.

Einde